Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

3 päivänä syyskuuta 2020 *

Ennakkoratkaisupyyntö – Jätteet – Siirrot – Asetus (EY) N:o 1013/2006 – Jätteet, joihin sovelletaan kirjallista ennakkoilmoitus- ja -hyväksyntämenettelyä – 1 artiklan 3 kohta – Siirrot, joiden osalta noudatetaan hyväksyntävaatimuksia – Direktiivi 2008/98/EY – 5 artiklan 1 kohta – Käsite ”sivutuotteet” – Asetus (EY) N:o 1069/2009 – 3 artiklan 1 kohta – Käsite ”eläimistä saatavat sivutuotteet” – Eläimistä saatavien sivutuotteiden ja muiden ainesten seosten siirto

Yhdistetyissä asioissa C-21/19–C-23/19,

jossa on kyse kolmesta SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jotka Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden (Arnhem-Leeuwarden ylioikeus, Alankomaat) on esittänyt 19.12.2018 tekemillään päätöksillä, jotka ovat saapuneet unionin tuomioistuimeen 15.1.2019, saadakseen ennakkoratkaisun rikosasioissa

**XN** (C-21/19),

**YO** (C-22/19) ja

**P. F. Kamstra Recycling BV** (C-23/19),

**Openbaar Ministerie**n

osallistuessa asian käsittelyyn,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja E. Regan sekä tuomarit I. Jarukaitis, E. Juhász, M. Ilešič ja C. Lycourgos (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: H. Saugmandsgaard Øe,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies M. Ferreira,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 4.12.2019 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– XN, YO ja P. F. Kamstra Recycling BV, edustajinaan M. J. J. E. Stassen, ja R. Laan, advocaten,

– Openbaar Ministerie, asiamiehenään A. C. L. van Holland,

– Alankomaiden hallitus, asiamiehinään K. Bulterman, C. S. Schillemans ja H. S. Gijzen,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

– Ranskan hallitus, asiamiehinään J. Traband, D. Colas, A.-L. Desjonquères ja C. Mosser,

– Itävallan hallitus, asiamiehinään J. Schmoll ja G. Hesse,

– Euroopan komissio, asiamiehinään W. Farrell, F. Thiran ja L. Haasbeek,

kuultuaan julkisasiamiehen 19.3.2020 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

**tuomion**

1 Ennakkoratkaisupyynnöt koskevat jätteiden siirrosta 14.6.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1013/2006 (EUVL 2006, L 190, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 16.2.2012 annetulla komission asetuksella (EU) N:o 135/2012 (EUVL 2012, L 46, s. 30) (jäljempänä asetus N:o 1013/2006), 1 artiklan 3 kohdan d alakohdan, jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta 19.11.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY (EUVL 2008, L 312, s. 3) 5 artiklan 1 kohdan sekä muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta 21.10.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1069/2009 (sivutuoteasetus) (EUVL 2009, L 300, s. 1) tulkintaa.

2 Nämä pyynnöt on esitetty rikosasioissa, joissa vastaajina ovat XN, YO ja P. F. Kamstra Recycling BV ja joissa on kyse eläimistä saatavien sivutuotteiden ja muiden ainesten seosten siirroista Alankomaista Saksaan.

## Asiaa koskevat oikeussäännöt

### *Unionin oikeus*

*Asetus N:o 1013/2006*

3 Asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 1–3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Tässä asetuksessa vahvistetaan jätteiden siirtoihin sovellettavat menettelyt ja valvontajärjestelmät, jotka riippuvat siirron lähtöpaikasta, vastaanottopaikasta ja reitistä, siirrettävän jätteen tyypistä sekä jätteeseen sen vastaanottopaikassa sovellettavasta käsittelystä.

2. Tätä asetusta sovelletaan jätteiden siirtoihin,

a) jotka toteutetaan jäsenvaltioiden välillä joko kokonaan yhteisön alueella – –

– –

3. Tämän asetuksen soveltamisalaan eivät kuulu:

– –

d) siirrot, joiden osalta noudatetaan [muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden terveyssäännöistä 3.10.2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston] asetuksen (EY) N:o 1774/2002 [(EYVL 2002, L 273, s. 1)] hyväksyntävaatimuksia;

– –”

4 Asetuksen N:o 1013/2006 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) ’jätteellä’ samaa kuin [jätteistä 5.4.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston] direktiivin 2006/12/EY [(EUVL 2006, L 114, s. 9)] 1 artiklan 1 kohdan a alakohdassa;

– –

34) ’siirrolla’ jätteen suunniteltua tai toteutettavaa kuljetusta sen hyödyntämistä tai siitä huolehtimista varten
a) maasta toiseen; – –

– –”

*Direktiivi 2008/98*

5 Direktiivin 2008/98 2 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tämän direktiivin soveltamisalaan eivät myöskään kuulu, siltä osin kuin ne kuuluvat yhteisön muun lainsäädännön soveltamisalaan:

– –

b) eläimistä saatavat sivutuotteet, mukaan lukien asetuksen [N:o 1774/2002] soveltamisalaan kuuluvat käsitellyt tuotteet, lukuun ottamatta niitä, jotka on tarkoitettu poltettaviksi, kaatopaikalle sijoitettaviksi tai käytettäviksi biokaasu- tai kompostointilaitoksissa;

– –”

6 Direktiivin 3 artiklassa, jonka otsikko on ”Määritelmät”, säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan

1) ’jätteellä’ mitä tahansa ainetta tai esinettä, jonka haltija poistaa käytöstä, aikoo poistaa käytöstä tai on velvollinen poistamaan käytöstä;

– –”

7 Mainitun direktiivin 5 artiklassa, jonka otsikko on ”Sivutuotteet”, säädetään seuraavaa:

”1. Sellaisen tuotantoprosessin tuloksena syntynyttä ainetta tai esinettä, jonka ensisijaisena tavoitteena ei ole tämän aineen tai esineen valmistaminen, voidaan pitää sivutuotteena eikä 3 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettuna jätteenä ainoastaan, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) aineen tai esineen jatkokäyttö on varmaa;

b) ainetta tai esinettä voidaan käyttää suoraan ilman muuta kuin tavalliseksi katsottavaa teollista lisäkäsittelyä;

c) aine tai esine syntyy olennaisena osana tuotantoprosessia; ja

d) jatkokäyttö on laillista eli aine tai esine täyttää kaikki asiaankuuluvat, sen erityiseen käyttöön liittyvät tuotetta, ympäristöä ja terveydensuojelua koskevat vaatimukset eikä aiheuta haitallisia kokonaisvaikutuksia ympäristölle tai ihmisten terveydelle.

– –”

*Eläimistä saatavia sivutuotteita koskeva lainsäädäntö*

– *Asetus N:o 1774/2002*

8 Asetuksen N:o 1774/2002 2 artiklassa, jonka otsikko oli ”Määritelmät”, säädettiin seuraavaa:

”1. Tässä asetuksessa sovelletaan seuraavia määritelmiä:

a) eläimistä saatavat sivutuotteet: eläinten kokoruhot tai ruhonosat taikka 4, 5 ja 6 artiklassa tarkoitetut eläinperäiset tuotteet, joita ei ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, mukaan lukien munasolut, alkiot ja siemenneste;

– –

d) luokkaan 3 kuuluva aines: 6 artiklassa tarkoitetut eläimistä saatavat sivutuotteet;

– –”

9 Tämän asetuksen 6 artiklan, jonka otsikko oli ”Luokkaan 3 kuuluva aines”, mukaan ”luokkaan 3 kuuluva aines sisältää seuraavat eläimistä saatavat sivutuotteet tai tällaisia sivutuotteita sisältävän aineksen”. Samaten kyseisen asetuksen 4 ja 5 artiklassa olevien luokkaan 1 ja 2 kuuluvan aineksen määritelmissä käytettiin ilmaisua ”tai tällaisia sivutuotteita sisältävän aineksen”.

10 Asetuksen N:o 1774/2002 8 artiklan, jonka otsikko oli ”Eläimistä saatavien sivutuotteiden ja käsiteltyjen tuotteiden lähettäminen muihin jäsenvaltioihin”, 2 kohdassa säädettiin, että määräjäsenvaltion tuli antaa lupa luokkaan 1 tai 2 kuuluvien ainesten, näistä johdettujen käsiteltyjen tuotteiden ja käsitellyn eläinvalkuaisen vastaanottoon. Tämän 8 artiklan 3 kohdassa säädettiin, että kyseisen artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja käsiteltyjen tuotteiden mukana oli oltava kaupallinen asiakirja tai kyseisessä asetuksessa niin vaadittaessa terveystodistus, ja ne oli toimitettava suoraan kyseisen asetuksen mukaisesti hyväksyttyyn määräpaikkalaitokseen.

– *Asetus N:o 1069/2009*

11 Asetuksen N:o 1069/2009 johdanto-osan 5, 6, 57 ja 58 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(5) Eläimistä saatavien sivutuotteiden keräämistä, kuljetusta, käsittelyä, jatkokäsittelyä, muuntamista, jalostamista, varastoimista, markkinoille saattamista, jakelua, käyttöä ja hävittämistä koskevat yhteisön terveyssäännöt olisi vahvistettava johdonmukaiseksi ja kattavaksi kehykseksi.

(6) Näiden yleisten sääntöjen olisi oltava oikeassa suhteessa ihmisten ja eläinten terveydelle aiheutuvaan riskiin, jota eläimistä saatavat sivutuotteet aiheuttavat, kun toimijat käsittelevät niitä ketjun eri vaiheissa, alkaen niiden keräämisestä ja jatkuen niiden käyttöön tai hävittämiseen. Säännöissä olisi myös otettava huomioon mainituista toimista ympäristölle aiheutuvat riskit. Yhteisön kehyksen olisi tarvittaessa sisällettävä terveyssääntöjä, jotka koskevat eläimistä saatavien sivutuotteiden markkinoille saattamista, yhteisön sisäinen kauppa ja tuonti mukaan lukien.

– –

(57) Yhteisön lainsäädännön johdonmukaisuuden vuoksi on tarpeen selkeyttää tässä asetuksessa vahvistettujen sääntöjen ja yhteisön jätelainsäädännön välistä suhdetta. – –

(58) Lisäksi olisi varmistettava, että jätteistä annetun neuvoston direktiivin 75/442/ETY 1 artiklan a alakohdan mukaisen jäteluettelon laatimisesta tehdyn komission päätöksen 94/3/EY ja vaarallisista jätteistä annetun neuvoston direktiivin 91/689/ETY 1 artiklan 4 kohdan mukaisen vaarallisten jätteiden luettelon laatimisesta tehdyn neuvoston päätöksen 94/904/EY korvaamisesta 3 päivänä toukokuuta 2000 tehdyssä komission päätöksessä 2000/532/EY [(EYVL 2000, L 226, s. 3)] luetellun vaarallisen jätteen kanssa sekoitettuja tai saastuneita eläimistä saatavia sivutuotteita – – lähetään jäsenvaltioiden välillä ainoastaan asetuksen [N:o 1013/2006] mukaisesti. – –”

12 Asetuksen N:o 1069/2009 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tällä asetuksella vahvistetaan ihmisten ja eläinten terveyttä koskevat säännöt eläimistä saataville sivutuotteille ja niistä johdetuille tuotteille tällaisten tuotteiden ihmisten ja eläinten terveydelle aiheuttamien riskien torjumiseksi ja minimoimiseksi sekä erityisesti elintarvike- ja rehuketjun turvallisuuden suojelemiseksi.”

13 Tämän asetuksen 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä asetuksessa tarkoitetaan

1) ’eläimistä saatavilla sivutuotteilla’ kuolleiden eläinten kokonaisia ruhoja tai ruhonosia taikka muita eläinperäisiä tuotteita [oikeammin: eläinperäisiä tuotteita tai muita eläimistä saatavia tuotteita], joita ei ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, mukaan lukien munasolut, alkiot ja siemenneste;

– –

27) ’jätteellä’ jätettä, sellaisena kuin se on määritelty direktiivin [2008/98] 3 artiklan 1 kohdassa.”

14 Kyseisen asetuksen 7 artiklan, jonka otsikko on ”Eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden luokitus”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Eläimistä saatavat sivutuotteet on luokiteltava erityisiin luokkiin niiden ihmisten ja eläinten terveydelle aiheuttaman riskin vakavuuden mukaan 8, 9 ja 10 artiklassa vahvistettujen luettelojen mukaisesti.”

15 Asetuksen N:o 1069/2009 12–14 artiklan säännöksissä säädetään muun muassa niistä vaatimuksista, joita on noudatettava luokkaan 1, 2 ja 3 kuuluvan aineksen, jos se on jätettä, hävittämisessä tai hyödyntämisessä rinnakkaispolttolaitoksessa.

16 Tämän asetuksen 41 artiklan, jonka otsikko on ”Tuonti ja kauttakuljetus”, 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään

– –

b) eläimistä saatavia sivutuotteita tai niistä johdettuja tuotteita, jotka ovat sekoittuneet päätöksessä [2000/532] vaaralliseksi luetteloidun jätteen kanssa tai ovat sen saastuttamia, saa tuoda ja kauttakuljettaa ainoastaan asetuksessa [N:o 1013/2006] säädetyin edellytyksin;

– –”

17 Asetuksen N:o 1069/2009 43 artiklan, jonka otsikko on ”Vienti”, 5 kohdassa säädetään:

”Poiketen siitä, mitä 3 ja 4 kohdassa säädetään,

– –

b) eläimistä saatavia sivutuotteita tai niistä johdettuja tuotteita, jotka ovat sekoittuneet päätöksessä [2000/532] vaaralliseksi luetteloidun jätteen kanssa tai ovat sen saastuttamia, saa tuoda ja kauttakuljettaa [oikeammin: saa viedä] ainoastaan asetuksessa [N:o 1013/2006] säädetyin edellytyksin.”

18 Asetuksen N:o 1069/2009 48 artiklassa, jonka otsikko on ”Muihin jäsenvaltioihin lähettämistä koskeva valvonta”, säädetään seuraavaa:

”1. Jos toimija aikoo lähettää luokkaan 1 kuuluvaa ainesta, luokkaan 2 kuuluvaa ainesta tai luokkaan 1 ja luokkaan 2 kuuluvista aineksista johdettua liha-luujauhoa tai eläinrasvoja toiseen jäsenvaltioon, sen on ilmoitettava asiasta alkuperäjäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle sekä määräjäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Määräjäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on toimijan hakemuksen mukaan tehtävä ennalta määritetyn ajan kuluessa päätös siitä,

a) kieltäytyykö se vastaanottamasta lähetystä;

b) hyväksyykö se lähetyksen ehdoitta; tai

c) ottaako se lähetyksen vastaan seuraavin ehdoin:
   i) jos johdettuja tuotteita ei ole painesteriloitu, ne on painesteriloitava; tai
   ii) eläimistä saatavien sivutuotteiden tai johdettujen tuotteiden on noudatettava kaikkia lähetystä koskevia vaatimuksia, jotka ovat perusteltuja ihmisten ja eläinten terveyden suojelemiseksi ja sen varmistamiseksi, että eläimistä saatavia sivutuotteita ja johdettuja tuotteita käsitellään tämän asetuksen mukaisesti.

– –

6. Poiketen siitä, mitä 1–5 kohdassa säädetään, kyseisissä kohdissa tarkoitettuja eläimistä saatavia sivutuotteita tai niistä johdettuja tuotteita, jotka ovat sekoittuneet päätöksessä [2000/532] vaaralliseksi luetteloidun jätteen kanssa tai ovat sen saastuttamia, saa lähettää muihin jäsenvaltioihin ainoastaan asetuksessa [N:o 1013/2006] säädetyin edellytyksin.

– –”

*– Asetus (EU) N:o 142/2011*

19 Asetuksen N:o 1069/2009 täytäntöönpanosta sekä neuvoston direktiivin 97/78/EY täytäntöönpanosta tiettyjen näytteiden ja tuotteiden osalta, jotka vapautetaan kyseisen direktiivin mukaisista eläinlääkärintarkastuksista rajatarkastusasemilla, 25.2.2011 annetun komission asetuksen (EU) N:o 142/2011 (EYVL 2011, L 54, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 25.6.2019 annetulla komission täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2019/1084 (EYVL 2019, L 171 s. 100), liitteessä VIII olevassa III luvussa on malli kaupalliselle asiakirjalle kuljetettaessa Euroopan unionissa muita kuin ihmisravinnoksi tarkoitettuja eläimistä saatavia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita asetuksen

N:o 1069/2009 mukaisesti. Tämän asiakirjan, jonka on tämän III luvun 4 kohdan mukaisesti oltava eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden mukana unionissa tapahtuvan kuljetuksen aikana, I.31 kohtaa, jonka otsikko on ”Tavaroiden tunnistustiedot”, koskevassa huomautuksessa mainitaan seuraavaa:

”– – Valitaan seuraavista: – – [eläimistä saatavien sivutuotteiden tai johdettujen tuotteiden luonne, jotka on] sekoitettu tavanomaiseen jätteeseen [Eural-koodi] – –”.

### *Alankomaiden oikeus*

20 Wet milieubeheerin (ympäristöhallinnosta annettu laki) 1.1 §:n 6 momentissa säädetään seuraavaa:

”– – Joka tapauksessa aineita, seoksia tai esineitä, jotka ovat [direktiivin 2008/98] 5 artiklassa tarkoitettuja sivutuotteita, ei pidetä jätteenä, jos nämä sivutuotteet täyttävät edellä mainitussa artiklassa asetetut edellytykset ja [direktiivin 2008/98] mainitun artiklan nojalla säädetyssä täytäntöönpanotoimessa tai ministerimme tekemässä päätöksessä olevat tätä asiaa koskevat kriteerit.”

21 Tämän lain 10.60 §:n 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”[Asetuksen N:o 1013/2006] 2 artiklan 35 alakohdassa [, jossa määritellään käsite ’laiton siirto’,] tarkoitettujen toimien toteuttaminen on kiellettyä.”

### **Pääasiat ja ennakkoratkaisukysymykset**

22 Openbaar Ministerie (syyttäjäviranomainen, Alankomaat) syyttää kolmessa rikosoikeudenkäynnissä yhtiötä P. F. Kamstra Recycling ja kahta tälle yhtiölle työskentelevää luonnollista henkilöä XN ja YO (jäljempänä yhdessä syytetyt) siitä, että nämä ovat siirtäneet 10.6.2011–19.6.2012 Alankomaista Saksaan suolaliuoksen ja eläinkudosten seosta, rasvajätteen ja suolaliuoksen seosta, puhdistamolietteen ja muun (tuntemattoman) jätteen seosta, puhdistamolietteen ja (maitotuote)jätteen seosta sekä jäteveden käsittelyssä syntyvän lietteen ja proteiinitiivisteen seosta ilman asetuksen N:o 1013/2006 mukaista ennakkoilmoitusta toimivaltaisille viranomaisille ja/tai näiden antamaa hyväksyntää.

23 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että vähintäänkin yksi tai kaksi näistä seoksista koostui osin eläimistä saatavista sivutuotteista ja osin muista aineksista, ja tässä tapauksessa eläimistä saatavat sivutuotteet olivat asetuksen N:o 1069/2009 10 artiklassa tarkoitettuja luokkaan 3 kuuluvia aineksia. Kyseiset seokset oli tarkoitettu käytettäväksi Saksassa sijaitsevassa biokaasun tuotantolaitoksessa.

24 Tämä tuomioistuin toteaa, että käsiteltävänä olevissa asioissa herää kysymys siitä, kuuluvatko syytteissä tarkoitetut seosten siirrot asetuksen N:o 1013/2006 vai asetuksen N:o 1069/2009 soveltamisalaan.

25 Se toteaa, että syyttäjäviranomaisen mukaan on sovellettava asetusta N:o 1013/2006, sillä syytteissä tarkoitetut seokset on aina luokiteltava ”jätteeksi”. Syyttäjäviranomaisen mukaan kysymystä siitä, onko kyse eläimistä saatavista sivutuotteista, on arvioitava direktiivin 2008/98 5 artiklan 1 kohdan mukaisten edellytysten sekä asetuksen N:o 1069/2009 3 artiklan 1 alakohdassa olevan määritelmän ”eläimistä saatavat sivutuotteet” perusteella.

26 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa, että syytettyjen mukaan nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa on sovellettava asetusta N:o 1069/2009 asetuksen N:o 1013/2006 sijaan, sillä syytteissä mainitut seokset ovat eläimistä saatavia sivutuotteita. Asetus N:o 1069/2009 on nimittäin ensisijainen asetukseen N:o 1013/2006 nähden, kun kyse on eläimistä saatavista sivutuotteista. Tältä osin syytetyt perustelevat väitteensä, jonka mukaan syytteissä tarkoitetut seokset ovat eläimistä saatavia sivutuotteita, edelliseen eläimistä saatavia sivutuotteita koskevaan asetukseen eli asetukseen

N:o 1774/2002 sisältyvällä käsitteen ”eläimistä saatavat sivutuotteet” määritelmällä. Kyseisen asetuksen mukaan käsite ”eläimistä saatavat sivutuotteet” pitää syytettyjen mukaan sisällään myös ”sivutuotteita sisältävän aineksen/seoksen”.

27 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin täsmentää, että syytetyt väittävät, että vaikka asetuksessa N:o 1069/2009 ei enää mainita, että eläimistä saatavia sivutuotteita sisältävät ainekset on luokiteltava eläimistä saataviksi sivutuotteiksi, kyseisellä asetuksella ei kuitenkaan ollut tarkoitus muuttaa asetuksessa N:o 1774/2002 olevan käsitteen ”eläimistä saatavat sivutuotteet” määritelmää. Syytetyt viittaavat tämän kannan tueksi 10.3.2016 päivättyyn asiantuntijalausuntoon, jonka rechtbank Gelderland (Gelderlandin ensimmäisen asteen tuomioistuin, Alankomaat) tilasi ensimmäisen oikeusasteen käsittelyn aikana. Eläimistä saatavien sivutuotteiden seokset lukuun ottamatta eläimistä saatavien sivutuotteiden seoksia, jotka sisältävät vaarallisia jätteitä, kuuluvat siis myös asetuksen N:o 1069/2009 mukaisen käsitteen ”eläimistä saatavat sivutuotteet” määritelmään, eikä sillä ole merkitystä, mikä on eläimistä saatavien sivutuotteiden osuus seoksessa muihin aineisiin verrattuna.

28 Rechtbank Gelderland, joka noudatti asiantuntijalausunnossa esitettyä kantaa, totesi syytetyt syyttömiksi tekoihin, joista heitä syytettiin. Syyttäjäviranomainen valitti näistä vapauttavista tuomioista ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen.

29 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa, että asioita koskevista merkityksellisistä oikeussäännöistä käy ilmi, että asetusta N:o 1013/2006 ei sovelleta siirtoihin, joiden osalta noudatetaan asetuksen N:o 1069/2009 hyväksyntävaatimuksia. Kun otetaan huomioon syyttäjäviranomaisen kanta, jonka mukaan aines, jota ei voida luokitella direktiivin 2008/98 5 artiklan 1 kohdan mukaiseksi ”sivutuotteeksi”, on asetuksen N:o 1013/2006 soveltamisalaan kuuluvaa ”jätettä”, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii aluksi sitä, mikä on direktiivin 2008/98 5 artiklan 1 kohdan mukaisen käsitteen ”sivutuotteet” ja asetuksen N:o 1069/2009 mukaisen käsitteen ”eläimistä saatavat sivutuotteet” välinen yhteys. Se kysyy erityisesti, voidaanko ainetta tai ainesta, jota ei voida luokitella kyseisessä direktiivissä tarkoitetuksi sivutuotteeksi, kuitenkin pitää kyseisessä asetuksessa tarkoitettuna eläimistä saatavana sivutuotteena ja voidaanko se näin ollen jättää asetuksen N:o 1013/2006 soveltamisalan ulkopuolelle kyseisen asetuksen 1 artiklan 3 kohdan d alakohdan nojalla.

30 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan seuraavaksi on tulkittava asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohtaa, jotta voidaan määrittää, miten on ymmärrettävä siirtojen, joiden osalta noudatetaan asetuksen N:o 1069/2009 hyväksyntävaatimuksia, jättäminen tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle. Tässä yhteydessä herää kysymys, koskeeko tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen eläimistä saatavien sivutuotteiden kahden jäsenvaltion välillä tapahtuvaa kuljetusta riippumatta luokasta, johon kuljetettavat ainekset kuuluvat, vaiko asetuksen N:o 1069/2009 48 artiklan mukaisten ainesten, joihin kuuluvat vain kyseisessä säännöksessä tarkoitetut eläimistä saatavat sivutuotteet ja johdetut tuotteet eli luokkaan 1 ja 2 kuuluvat ainekset sekä tietyt niistä johdetut tuotteet mukaan luettuna luokkaan 3 kuuluvasta aineksesta johdettu käsitelty eläinvalkuainen, kuljetusta.

31 Lopuksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee, onko asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohtaa tulkittava siten, että kyseinen säännös koskee myös eläimistä saatavien sivutuotteiden ja muiden aineiden seosten kuljetuksia ja, jos vastaus on myöntävä, onko sillä merkitystä, mikä on eläimistä saatavien sivutuotteiden osuus seoksessa muihin aineisiin verrattuna.

32 Kyseisen tuomioistuimen mukaan tässä yhteydessä on syytä määrittää, merkitseekö asetuksen N:o 1069/2009 mukainen käsitteen ”eläimistä saatavat sivutuotteet” määritelmä aineellista muutosta asetuksen N:o 1774/2002 mukaiseen määritelmään verrattuna siten, että kun asetuksen N:o 1069/2009 voimassaoloaikana eläimistä saatavan sivutuotteen määrään sekoittuu jokin määrä aineita – riippumatta siitä, mikä on näiden määrien osuuksien välinen suhde –, sitä ei voida enää luokitella eläimistä saatavaksi sivutuotteeksi, mistä seuraa, että tällaisen seoksen siirto kuuluu asetuksen N:o 1013/2006

soveltamisalaan. Se katsoo, että kyseisen asetuksessa N:o 1069/2009 olevan määritelmän sanamuodon mukaisen tulkinnan perusteella syntyy päätelmä, että kyseisellä asetuksella on ollut tarkoitus saada aikaan tämä muutos, mutta sitä vastoin edellä esitettyjen asiantuntijalausuntoon perustuvien väitteiden pohjalta voidaan vetää päinvastainen johtopäätös.

33 Näissä olosuhteissa Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden (Arnhem-Leeuwarden ylioikeus, Alankomaat) on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko niin, että aines, joka ei ole direktiivissä 2008/98 tarkoitettu sivutuote, ei määritelmän mukaan ole myöskään asetuksessa N:o 1069/2009 tarkoitettu eläimistä saatava sivutuote, minkä seurauksena kyseinen aines ei jää asetuksen N:o 1013/2006 soveltamisalan ulkopuolelle asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan nojalla? Vai eikö ole poissuljettua, että aines kuuluu asetuksessa N:o 1069/2009 tarkoitettuun eläimistä saatavien sivutuotteiden määritelmän piiriin, jos se ei täytä direktiivin 2008/98 5 artiklan 1 kohdan edellytyksiä, minkä seurauksena tämä aines ei välttämättä kuulu asetuksen N:o 1013/2006 soveltamisalaan?

2) Mitä tarkoitetaan asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitetulla siirrolla, joiden osalta noudatetaan asetuksen N:o 1774/2002 (josta on tullut asetus N:o 1069/2009) hyväksyntävaatimuksia: tarkoitetaanko sillä eläimistä saatavien sivutuotteiden kuljetusta (maasta toiseen) riippumatta siitä, mihin luokkaan kyseinen aines kuuluu? Vai tarkoitetaanko sillä sitä, että kuljetetaan asetuksen N:o 1069/2009 48 artiklassa (entinen asetuksen N:o 1774/2002 8 artikla) tarkoitettua ainesta, joka rajoittuu kyseisessä säännöksessä tarkoitettuihin eläimistä saataviin sivutuotteisiin tai johdettuihin tuotteisiin eli luokkaan 1 kuuluvaan ainekseen, luokkaan 2 kuuluvaan ainekseen ja tiettyihin niistä johdettuihin tuotteisiin, mukaan lukien luokkaan 3 kuuluvasta aineksesta johdettu käsitelty eläinvalkuainen?

3) Jos asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohdassa tarkoitetulla siirrolla, jonka osalta noudatetaan asetuksen N:o 1774/2002 (josta on tullut asetus N:o 1069/2009) hyväksyntävaatimuksia, tarkoitetaan eläimistä saatavien sivutuotteiden kuljetusta (maasta toiseen) riippumatta siitä, mihin luokkaan kyseiset ainekset kuuluvat, onko asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohtaa näin ollen tulkittava siten, että siinä tarkoitetaan myös eläimistä saatavien sivutuotteiden ja muiden ainesten seosten siirtoja, ja jos on, onko eläimistä saatavien sivutuotteiden osuudella seoksessa suhteessa muihin aineksiin tässä yhteydessä merkitystä? Vai menettääkö eläimistä saatava sivutuote asetuksessa N:o 1069/2009 tarkoitetun eläimistä saatavan sivutuotteen luonteen ja tuleeko siitä asetuksessa N:o 1013/2006 tarkoitettua jätettä, jos kyseinen sivutuote sekoitetaan toisen aineksen kanssa?”

## Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

### *Ensimmäinen kysymys*

34 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä kysymyksellään pääasiallisesti, onko direktiivin 2008/98 5 artiklan 1 kohtaa ja asetuksen N:o 1069/2009 3 artiklan 1 alakohtaa tulkittava siten, että ainesta, jota ei voida luokitella ensiksi mainitussa säännöksessä tarkoitetuksi ”sivutuotteeksi”, voidaan kuitenkin pitää viimeksi mainitussa säännöksessä tarkoitettuna ”eläimistä saatavana sivutuotteena”.

35 Yhtäältä on muistutettava, että direktiivin 2008/98 5 artiklan 1 kohdan mukaan ”sivutuote” on aine tai esine, joka syntyy sellaisen tuotantoprosessin seurauksena, jonka ensisijaisena tavoitteena ei ole tämän aineen tai esineen valmistaminen, ja joka täyttää tietyn määrän tämän 5 artiklan 1 kohdan a–d alakohdassa luetteloiduista edellytyksistä. Lisäksi asetuksen N:o 1069/2009 3 artiklan 1 alakohdan

mukaan ”eläimistä saatavat sivutuotteet” ovat kuolleiden eläinten kokonaisia ruhoja tai ruhonosia, eläinperäisiä tuotteita tai muita eläimistä saatavia tuotteita, joita ei ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, mukaan lukien munasolut, alkiot ja siemenneste. Näin ollen näistä kahdesta säännöksestä seuraa, kuten julkisasiamies huomauttaa ratkaisuehdotuksena 39 kohdassa, että direktiivin 2008/98 5 artiklan 1 kohdassa oleva käsite ”sivutuotteet” ja asetuksen N:o 1069/2009 3 artiklan 1 alakohdassa määritelty käsite ”eläimistä saatavat sivutuotteet” eivät ole yhteneväisiä eikä kummassakaan viitata toiseen.

36 Toisaalta direktiivin 2008/98 5 artiklan 1 kohdassa todetaan, että ainetta, joka on kyseisessä säännöksessä tarkoitettu sivutuote, ei pidetä tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvana jätteenä. Kyseisen säännöksen mukaan direktiivissä 2008/98 olevat käsitteet ”sivutuote” ja ”jäte” ovat siis toisensa poissulkevia.

37 Sitä vastoin erityisesti asetuksen N:o 1069/2009 12–14 artiklasta johtuu, että tässä asetuksessa tarkoitetut ”eläimistä saatavat sivutuotteet” voivat olla direktiivin 2008/98 3 artiklan 1 alakohdan – johon asetuksen N:o 1069/2009 3 artiklan 27 alakohdassa viitataan – määritelmän mukaisia jätteitä, sillä ensiksi mainituissa artikloissa säädetään muun muassa vaatimuksista, joita on noudatettava, kun luokkaan 1, 2 ja 3 kuuluvia eläimistä saatavia sivutuotteita, jos niitä pidetään jätteinä, hävitetään tai hyödynnetään rinnakkaispolttolaitoksessa.

38 Edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että direktiivin 2008/98 5 artiklan 1 kohtaa ja asetuksen N:o 1069/2009 3 artiklan 1 alakohtaa on tulkittava siten, että ainesta, jota ei voida luokitella ensiksi mainitun säännöksen mukaiseksi ”sivutuotteeksi”, voidaan kuitenkin pitää viimeksi mainitussa säännöksessä tarkoitettuna ”eläimistä saatavana sivutuotteena”.

### *Toinen kysymys*

39 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee toisella kysymyksellään pääasiallisesti, onko asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohtaa tulkittava siten, että sen nojalla kyseisen asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle jäävät kaikki asetuksen N:o 1069/2009 soveltamisalaan kuuluvat eläimistä saatavien sivutuotteiden siirrot, vai siten, että sen nojalla kyseisen asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle jäävät ainoastaan tietyt tällaiset eläimistä saatavien sivutuotteiden siirrot eli ne, jotka täyttävät asetuksessa N:o 1069/2009 säädetyt erityiset edellytykset.

40 On huomautettava, että unionin tuomioistuin on jo vastannut tähän kysymykseen tuomiossa 23.5.2019, ReFood (C-634/17, EU:C:2019:443), joka annettiin nyt käsiteltävänä olevan ennakkoratkaisupyynnön jättämispäivän jälkeen.

41 Tässä tuomiossa unionin tuomioistuin katsoi, että asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohtaa on tulkittava siten, että asetuksen N:o 1069/2009 soveltamisalaan kuuluvat eläimistä saatavien sivutuotteiden siirrot jäävät asetuksen N:o 1013/2006 soveltamisalan ulkopuolelle, paitsi tapauksissa, joissa asetuksessa N:o 1069/2009 säädetään nimenomaisesti asetuksen N:o 1013/2006 soveltamisesta.

42 Kyseiset tapaukset mainitaan asetuksen N:o 1069/2009 41 artiklan 2 kohdan b alakohdassa, 43 artiklan 5 kohdan b alakohdassa ja 48 artiklan 6 kohdassa, jotka koskevat eläimistä saatavia sivutuotteita, jotka ovat sekoittuneet vaarallisen jätteen kanssa tai ovat sen saastuttamia (ks. vastaavasti tuomio 23.5.2019, ReFood, C-634/17, EU:C:2019:443, 53–55 kohta).

43 Unionin tuomioistuin katsoi siis, että asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohtaa ei voida tulkita siten, että tämän säännöksen nojalla kyseisen asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle jäävät vain siirrot, jotka koskevat eläimistä saatavia sivutuotteita, joihin sovelletaan asetuksen N:o 1069/2009 48 artiklan 1 kohdassa säädettyä menettelyä, eli tämän asetuksen 8 ja 9 artiklassa

tarkoitettuja luokkaan 1 tai 2 kuuluvia aineksia tai näistä aineksista johdettuja tiettyjä tuotteita, lukuun ottamatta kyseisen asetuksen 10 artiklassa tarkoitettuja luokkaan 3 kuuluvia eläimistä saatavia sivutuotteita, joihin sovelletaan yhä asetusta N:o 1013/2006 (ks. vastaavasti tuomio 23.5.2019, ReFood, C-634/17, EU:C:2019:443, 60 kohta).

44 Tästä seuraa, että asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohdan tulkinnan ja näin ollen asetuksen N:o 1069/2009 sovellettavuuden kannalta ei ole merkityksellistä, kuuluuko kyseinen aines luokkaan 1, luokkaan 2 vai luokkaan 3.

45 Edellä esitetty huomioon ottaen toiseen ennakkoratkaisukysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohtaa on tulkittava siten, että asetuksen N:o 1069/2009 soveltamisalaan kuuluvat eläimistä saatavien sivutuotteiden siirrot jäävät asetuksen N:o 1013/2006 soveltamisalan ulkopuolelle, paitsi tapauksissa, joissa asetuksessa N:o 1069/2009 säädetään nimenomaisesti asetuksen N:o 1013/2006 soveltamisesta.

### *Kolmas kysymys*

46 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy kolmannella ennakkoratkaisukysymyksellään – joka on hahmotettava ottaen huomioon tämän tuomion 22 ja 23 kohdassa yhteenvetona esitetyt ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen toimittamat tiedot aineista, jotka ovat olleet pääasioissa kyseessä olevan siirron kohteena – pääasiallisesti sitä, onko asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohtaa tulkittava siten, että tätä säännöstä sovelletaan asetuksen N:o 1069/2009 10 artiklassa tarkoitettujen luokkaan 3 kuuluvien eläimistä saatavien sivutuotteiden ja muiden aineiden, jotka luokitellaan asetuksessa N:o 1013/2006 tarkoitetuksi vaarattomaksi jätteeksi, seosten siirtoon ja jos on, onko tässä yhteydessä merkitystä sillä, mikä on eläimistä saatavien sivutuotteiden osuus seoksessa muihin aineisiin verrattuna.

47 Koska – kuten toisen ennakkoratkaisukysymyksen arvioinnin yhteydessä on kerrattu – asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohdassa jätetään kyseisen asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle eläimistä saatavien sivutuotteiden siirrot, jotka kuuluvat asetuksen N:o 1069/2009 soveltamisalaan, paitsi tapauksissa, joissa viimeksi mainitussa asetuksessa säädetään nimenomaisesti asetuksen N:o 1013/2006 soveltamisesta, kolmanteen kysymykseen vastaamiseksi on selvitettävä, sovelletaanko asetusta N:o 1069/2009 eläimistä saatavien sivutuotteiden ja vaarattomien jätteiden seoksiin.

48 Käsitteeseen ”eläimistä saatavat sivutuotteet”, sellaisena kuin se määritellään asetuksen N:o 1774/2002 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa, luettuna yhdessä kyseisen asetuksen 4, 5 ja 6 artiklan kanssa, sisältyi ”tällaisia sivutuotteita sisältävä aines”. Asetuksen N:o 1069/2009 3 artiklan 1 kohdassa olevan käsitteen ”eläimistä saatavat sivutuotteet” määritelmässä ja kyseisen asetuksen 8, 9 ja 10 artiklassa, joissa vastaavasti viitataan luokkaan 1, luokkaan 2 ja luokkaan 3 kuuluviin aineksiin, ei kuitenkaan enää nimenomaisesti mainita, että niihin sisältyy ”tällaisia sivutuotteita sisältävä aines”.

49 Tästä ei kuitenkaan seuraa, että unionin lainsäätäjä olisi halunnut jättää eläimistä saatavat sivutuotteet, jotka ovat sekoittuneet muiden aineiden kanssa, asetuksella N:o 1069/2009 käyttöön otetun järjestelmän ulkopuolelle.

50 Tältä osin on todettava ensiksi, että asetuksen N:o 1069/2009 41 artiklan 2 kohdan b alakohdassa ja 43 artiklan 5 kohdan b alakohdassa säädetään, että eläimistä saatavia sivutuotteita tai niistä johdettuja tuotteita, jotka ovat sekoittuneet päätöksessä 2000/532 vaaralliseksi luetteloidun jätteen kanssa tai ovat sen saastuttamia, saa kyseisissä artikloissa aiemmin säädetystä poiketen yhtäältä tuoda ja kauttakuljettaa ja toisaalta viedä ainoastaan asetuksessa (EY) N:o 1013/2006 säädetyin edellytyksin.

51 Samaten asetuksen N:o 1069/2009 48 artiklan 6 kohdassa täsmennetään, että poiketen siitä, mitä kyseisen artiklan 1–5 kohdassa säädetään, näissä kohdissa tarkoitettuja eläimistä saatavia sivutuotteita tai niistä johdettuja tuotteita eli luokkaan 1 ja luokkaan 2 kuuluvia aineksia sekä tiettyjä näistä aineksista johdettuja tuotteita, jotka ovat sekoittuneet tällaisen vaarallisen jätteen kanssa tai ovat sen saastuttamia, saa lähettää muihin jäsenvaltioihin ainoastaan asetuksessa N:o 1013/2006 säädetyin edellytyksin.

52 Jos eläimistä saatavien sivutuotteiden ja jätteiden seokset jäisivät kaikissa olosuhteissa tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle, ei olisi ollut tarpeellista sisällyttää tähän asetukseen poikkeussäännöksiä, jotka koskevat eläimistä saatavien sivutuotteiden ja vaarallisten jätteiden seoksia.

53 Toiseksi, kuten julkiasiamies korostaa ratkaisuehdotuksensa 83 kohdassa, asetuksen N:o 142/2011, sellaisena kuin se on muutettuna täytäntöönpanoasetuksella 2019/1084, säännökset vahvistavat, että eläimistä saatavien sivutuotteiden ja jätteiden seokset kuuluvat asetuksen N:o 1069/2009 soveltamisalaan. Vaikka kyseisessä täytäntöönpanoasetuksessa tehtyjä muutoksia ei sovelleta pääasioiden tosiseikkoihin, on nimittäin huomautettava, että asetuksen N:o 142/2011 liitteessä VIII olevassa III luvussa on nyt kaupallisen asiakirjan malli kuljetettaessa Euroopan unionissa muita kuin ihmisravinnoksi tarkoitettuja eläimistä saatavia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita asetuksen N:o 1069/2009 mukaisesti, jossa nimenomaisesti mainitaan eläimistä saatavien sivutuotteiden ja tavanomaisen jätteen seokset niiden tavaroiden joukossa, joiden mukana on oltava kyseinen kaupallinen asiakirja niiden unionissa tapahtuvan kuljetuksen aikana.

54 Kolmanneksi on huomautettava, että – kuten julkisasiamies muistuttaa ratkaisuehdotuksensa 73 ja 74 kohdassa – asetuksen N:o 1069/2009 esitöistä käy ilmi, että unionin lainsäätäjä on tarkastellut nimenomaisesti kysymystä siitä, mikä on eläimistä saatavien sivutuotteiden ja vaarattomien jätteiden seosten siirtoihin sovellettava järjestelmä, ja sulkenut pois sen, että nämä seokset kuuluisivat kyseisen asetuksen 41 artiklan 2 kohdan b alakohdan, 43 artiklan 5 kohdan b alakohdan ja 48 artiklan 6 kohdan poikkeussäännösten soveltamisalaan, ja siis sulkenut pois sen, että niiden siirtoihin sovellettaisiin asetuksen N:o 1013/2006 säännöksiä.

55 Näin ollen sekä säännöksistä, joissa säädetään eläimistä saatavien sivutuotteiden ja vaarallisten jätteiden seoksiin sovellettavasta poikkeusjärjestelystä, että asetuksen N:o 142/2011 tarkastelusta ja asetuksen N:o 1069/2009 syntyhistoriasta johtuu, että viimeksi mainittua asetusta sovelletaan eläimistä saatavien sivutuotteiden ja vaarattomien jätteiden siirtoon.

56 Neljänneksi on huomautettava, että tämä johtopäätös on luonteeltaan sellainen, että se turvaa asetuksen N:o 1069/2009 säännösten, luettuna kyseisen asetuksen tavoitteen valossa, tehokkaan vaikutuksen.

57 Mainitulla asetuksella pyritään nimittäin yhtäältä vahvistamaan muun muassa eläimistä saatavien sivutuotteiden kuljetusta koskevat terveyssäännöt johdonmukaiseksi ja kattavaksi kehykseksi; näiden sääntöjen olisi oltava oikeassa suhteessa terveydelle aiheutuvaan riskiin, jota nämä sivutuotteet aiheuttavat, kun toimijat käsittelevät niitä ketjun eri vaiheissa, alkaen niiden keräämisestä ja jatkuen niiden käyttöön tai hävittämiseen, ja niissä on otettava huomioon mainituista toimista ympäristölle aiheutuvat riskit. Kuten toisaalta käy ilmi asetuksen N:o 1069/2009 johdanto-osan 57 ja 58 perustelukappaleesta, mainitun asetuksen tarkoituksena on unionin lainsäädännön johdonmukaisuuden vuoksi myös selkeyttää tässä asetuksessa vahvistettujen sääntöjen ja unionin jätelainsäädännön, erityisesti asetuksen N:o 1013/2006, välistä suhdetta eläimistä saatavien sivutuotteiden viennin, tuonnin ja kahden jäsenvaltion välillä tapahtuvan siirron osalta (tuomio 23.5.2019, ReFood, C-634/17, EU:C:2019:443, 49 kohta).

58 Näin ollen unionin lainsäätäjän tarkoituksena oli asetuksella N:o 1069/2009, joka annettiin asetuksen N:o 1013/2006 jälkeen, vahvistaa eläimistä saatavien sivutuotteiden kuljetukseen sovellettavat säännöt kattavaksi kehykseksi ja jättää sen soveltamisalaan kuuluvien, eläimistä saatavien sivutuotteiden siirto nimenomaisia poikkeuksia lukuun ottamatta asetuksen N:o 1013/2006 soveltamisalan ulkopuolelle (tuomio 23.5.2019, ReFood, C-634/17, EU:C:2019:443, 56 kohta).

59 Tästä seuraa, kuten julkisasiamies huomauttaa ratkaisuehdotuksensa 81 kohdassa, että unionin lainsäätäjän tarkoituksena on ollut sisällyttää kaikki eläimistä saatavien sivutuotteiden siirrot, mukaan luettuna jätteisiin sekoittuneiden eläimistä saatavien sivutuotteiden siirrot, asetuksen N:o 1069/2009 soveltamisalaan siten, että eläimistä saatavien sivutuotteiden ja vaarallisten jätteiden seosten siirroissa noudatetaan asetuksen N:o 1013/2006 mukaista erityistä järjestelmää.

60 On täsmennettävä, koska asetuksessa N:o 1013/2006 ja N:o 1069/2009 ei ole asiaa koskevia tietoja, on katsottava, että näissä asetuksissa ei aseteta vähimmäisrajaa sille, mikä on oltava eläimistä saatavien sivutuotteiden osuus niiden ja vaarattomien jätteiden seoksessa, jotta asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohta ja asetuksella N:o 1069/2009 luotu järjestelmä tulisivat sovellettavaksi.

61 Tämä täsmennys ei kuitenkaan vaikuta toimivaltaisten hallintoviranomaisten ja tuomioistuinten velvollisuuteen soveltaa asetuksella N:o 1013/2006 luotua järjestelmää tilanteissa, joissa merkityksellisistä ja yhtäpitävistä viitteistä käy ilmi, että kyseinen toimija on lisännyt siirron kohteena oleviin jätteisiin tietyn määrän eläimistä saatavia sivutuotteita ilman muuta kyseisen määrän mukanaoloa oikeuttavaa syytä kuin pyrkimys välttää asetuksen N:o 1013/2006 soveltaminen ja saada keinotekoisesti aikaan se, että asetus N:o 1069/2009 tulee sovellettavaksi.

62 Tällaisessa yksittäistapauksessa, jossa ilmenee väärinkäytösluonteista toimintaa, unionin lainsäädännön tehokkaan vaikutuksen turvaamisen tarve nimittäin edellyttää, että sovelletaan asetusta N:o 1013/2006, jonka tarkoitus ja tavoite ovat näissä olosuhteissa ensisijaisia asetuksen N:o 1069/2009 tarkoitukseen ja tavoitteeseen nähden.

63 Edellä esitetty huomioon ottaen kolmanteen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohtaa kohtaa on tulkittava siten, että kyseistä säännöstä sovelletaan asetuksen N:o 1069/2009 10 artiklassa tarkoitettujen luokkaan 3 kuuluvien eläimistä saatavien sivutuotteiden ja muiden aineiden, jotka luokitellaan asetuksessa N:o 1013/2006 tarkoitetuiksi vaarattomiksi jätteiksi, seosten siirtoihin. Eläimistä saatavien sivutuotteiden osuudella seoksessa ei ole tässä yhteydessä merkitystä.

## Oikeudenkäyntikulut

64 Pääasioiden asianosaisten osalta tapauksen käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevien asioiden käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (viides jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta 19.11.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY 5 artiklan 1 kohtaa ja muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta 21.10.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1069/2009 (sivutuoteasetus)**

**3 artiklan 1 alakohtaa on tulkittava siten, että ainesta, jota ei voida luokitella ensiksi mainitun säännöksen mukaiseksi ”sivutuotteeksi”, voidaan kuitenkin pitää viimeksi mainitussa säännöksessä tarkoitettuna ”eläimistä saatavana sivutuotteena”.**

2) **Jätteiden siirrosta 14.6.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1013/2006, sellaisena kuin se on muutettuna 16.2.2012 annetulla komission asetuksella (EU) N:o 135/2012, 1 artiklan 3 kohdan d alakohtaa on tulkittava siten, että asetuksen N:o 1069/2009 soveltamisalaan kuuluvat eläimistä saatavien sivutuotteiden siirrot jäävät asetuksen N:o 1013/2006, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 135/2012, soveltamisalan ulkopuolelle, paitsi tapauksissa, joissa asetuksessa N:o 1069/2009 säädetään nimenomaisesti asetuksen N:o 1013/2006, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 135/2012, soveltamisesta.**

3) **Asetuksen N:o 1013/2006, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 135/2012, 1 artiklan 3 kohdan d alakohtaa on tulkittava siten, että kyseistä säännöstä sovelletaan asetuksen N:o 1069/2009 10 artiklassa tarkoitettujen luokkaan 3 kuuluvien eläimistä saatavien sivutuotteiden ja muiden aineiden, jotka luokitellaan asetuksessa N:o 1013/2006, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 135/2012, tarkoitetuiksi vaarattomiksi jätteiksi, seosten siirtoihin. Eläimistä saatavien sivutuotteiden osuudella seoksessa ei ole tässä yhteydessä merkitystä.**

Allekirjoitukset